

Dosarul nr. 2rac-135/17

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – O. Parfeni
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Î N C H E I E R E

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu,
Iuliana Oprea, Ghervas Maria,

soluționând admisibilitatea recursului declarat de către Autoritatea Aeronautică Civilă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Autoritatea Aeronautică Civilă împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Avia Invest” privind încasarea dobânzii de întârziere și a penalităților,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 30 octombrie 2015 Autoritatea Aeronautică Civilă s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SRL „Avia Invest”, solicitând încasarea penalității în sumă de 841 878,42 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 957 390,68 lei. (f.d. 3-6)

În motivarea acțiunii a indicat că prin încheierea contractului nr. 4/03 din 30.08.2013 de concesiune a activelor aflate în gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” și a terenului aferent acestora SRL „Avia Invest” ca operator de aerodrom, s-a obligat la achitarea tuturor plăților obligatorii de stat și locale în corespundere cu actele normative. Una dintre plățile obligatorii de stat, este reglementată de art. 6 al Legii aviației civile nr. 1237 din 09.07.1997 și anume: plățile de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a operatorilor de aerodrom. În conformitate cu art. 6 alin. (6) al Legii aviației civile nr. 1237 din 09.07.1997, asigurarea finanțării activității Autorității Aeronautice Civile se efectuează prin încasarea plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a serviciilor de navigație aeriană, a operatorilor aerieni și a aerodromurilor. Potrivit art. 6 alin. (6) al Legii nr. 1237

din 09.07.1997 cuantumul plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a aerodromurilor este stabilit prin Hotărâre de Guvern în mărime de: până la 0,5 euro/pasager la plecare și la sosire-pentru aerodrom cod 2; până la 2 euro/pasager la plecare și la sosire-pentru aerodrom cod 3 și cod 4.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1 din 04.01.2013 cu privire la aprobarea cuantumului plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a Autorității Aeronautice Civile, cuantumul plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare a aerodromurilor cod 3 și cod 4, s-a stabilit în mărime de 1,25 euro/pasager la plecare și la sosire.

A susținut că conform îndrumătorului „Руководство по аэродрому”, aprobat de către Autoritatea Aeronautică Civilă la 31.10.2013, aerodromului Chișinău i-a fost atribuit „cod 4”. În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (7) al Legii aviației civile nr. 1237 din 09.07.1997 plățile de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare se transferă lunar de către agenții economici certificați pe contul curent al Autorității Aeronautice Civile până la data de 25 a lunii imediat următoare.

Însă, SRL „Avia Invest” nu și-a onorat obligațiile sale în termenii prevăzuți de lege, adică la data de 25 a lunii următoare, admitând întârzieri la achitarea plăților de supraveghere. În conformitate cu prevederile pct. 26 al Regulamentului de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 645 din 07.08.2014, în vigoare de la 22.08.2014, un transfer incomplet sau întârziat pe contul Autorității a plăților de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare atrage după sine penalitate în mărime de 0,05 la sută din suma nettransferată, pentru fiecare zi de întârziere.

Prin somația de plată nr. 2560 din 29.12.2014, nr. 369 din 02.03.2015 cererea prealabilă nr. 861 din 29.04.2015 și cererea prealabilă suplimentară nr. 1075 din 27.05.2015 a solicitat SRL „Avia Invest” să-și onoreze obligațiile legale în termen, totodată să achite datoria integrală împreună cu penalitățile, însă, după depunerea cererii de chemare în judecată, începând cu data de 08.06.2015, după depunerea cererii de chemare în judecată, prin ordinele de plată nr. 1215 nr. 1217 din 08.06.2015, nr. 1218 din 10.06.2015 SRL „Avia Invest” a achitat doar datoria, ce constă din plăți de supraveghere conform Hotărârii Guvernului nr. 1 din 04.01.2013, însă fără penalități și dobânzi de întârziere.

În opinia reclamantului la 09.06.2015, prin scrisoarea nr. 12/506 din 09.06.2015 SRL „Avia Invest” a recunoscut integral datoriile împreună cu penalitățile și dobânzile de întârziere, dând asigurări că va achita în cel mai apropiat timp datoria acumulată. În conformitate cu prevederile pct. 26 al Regulamentului de organizare și funcționare, structurii și efectivului-limită ale Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 645 din 07.08.2014 în vigoare de la 22.08.2014, conform calculelor, efectuate și anexate la cererea de chemare în judecată, SRL „Avia Invest” datorează penalități de întârziere în sumă totală de 841 878,42 lei.

A menționat că în pofida faptului că de câteva ori SRL „Avia Invest” a fost rugată să-și onoreze obligațiunile de achitare a datoriilor și penalităților de întârziere,

prin scrisoarea nr. 12/223 din 17.03.2015, aceasta neagă cu vehemență achitarea penalităților aplicate la efectuarea plăților de supraveghere cu întârziere, aducând diverse motive.

Astfel, pentru sumele achitate cu întârziere în perioada 26.12.2013-30.06.2015 se aplică dobânzi de întârziere în conformitate cu art. 619 alin. (2) Cod civil, care conform calculelor până la 30.06.2015, efectuate și anexate la cerere, constituie suma de 957 390,68 lei.

La 03.08.2015 Autoritatea Aeronautică Civilă a înaintat către SRL „Avia Invest” cererea prealabilă nr. 1547, prin care a solicitat ultimei să achite penalitățile și dobânzile de întârziere, astfel, fiind respectată procedura prealabilă, însă, SRL „Avia Invest” nu s-a conformat acestei cereri.

A solicitat reclamanta încasarea din contul SRL „Avia Invest” penalitatea în mărime de 841 878,42 lei și dobânzile de întârziere în sumă de 957 390,68 lei.

La 10.12.2015 Autoritatea Aeronautică Civilă a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Avia Invest” penalitatea pentru achitarea cu întârziere în perioada 22.08.2014-30.09.2015 a plăților de supraveghere în sumă de 866 775,34 lei și a dobânzii de întârziere pentru perioada 22.08.2014-30.09.2015 în sumă de 991 296,97 lei. (f.d. 52-53)

Ulterior, la 28.01.2016 Autoritatea Aeronautică Civilă a mai depus o cerere, prin care și-a majorat pretențiile, solicitând încasarea de la SRL „Avia Invest” a sumei de 1 920 750,56 lei, care este formată din suma penalității pentru achitarea cu întârziere în perioada 22.08.2014-31.12.2015 a plăților de supraveghere în sumă de 872 113,11 lei, dobânzii de întârziere în perioada 22.08.2014-31.12.2015 a plăților de supraveghere în sumă de 1 004 205,20 lei, penalitatea pentru achitarea cu întârziere pentru perioada 25.08.2014-25.05.2015 a plăților de supraveghere pentru data de 25 a fiecărei luni în sumă de 19 130,34 lei, a dobânzii de întârziere pentru perioada 25.01.2014-25.05.2015, a plăților de supraveghere pentru zilele de 25 a lunilor în sumă de 25 301,91 lei.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, penalitățile pentru achitarea cu întârziere a plăților de supraveghere conform Hotărârii Guvernului nr. 645 din 07.08.2014 s-au format pentru perioada 22.08.2014-31.12.2014 în sumă de 396 473,99 lei, pentru perioada 01.01.2015-31.03.2015 în sumă de 261 316,04 lei, pentru perioada 01.04.2015-30.06.2015 în sumă de 184 088, 39 lei, pentru perioada 25.06.2015-30.09.2015 în sumă de 5766,58 lei și pentru perioada 01.10.2015-31.12.2015 în sumă de 24 468,11 lei, iar în total suma penalității constituie 872 113,11 lei.

A menționat că dobânda de întârziere calculată în baza art. 619 Cod civil s-a format pentru perioada 25.12.2013-31.12.2014 în sumă de 459 153,38 lei, pentru perioada 01.01.2015-31.03.2015 în sumă de 269 449,01 lei, pentru perioada 01.04.2015-30.06.2015 în sumă de 228 788,29 lei, pentru perioada 25.06.2015-30.09.2015 în sumă de 8604,04 lei și pentru perioada 01.10.2015-31.12.2015 în sumă de 38 210,48 lei, în total suma dobânzii de întârziere constituie 1 004 205,20 lei.

În conformitate cu art. 6 alin. (7) al Legii Aviației civile nr. 1237 din 09.07.1997, plățile de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare se transferă lunar de către agenții economici certificați pe contul curent al Autorității Aeronautice Civile până la data de 25 a lunii imediat următoare și din conținutul normei legale reiese că transferul plății de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare trebuie achitate până la sfârșitul zilei de 24 a fiecărei luni, data de 25 a lunii fiind deja dată de la care se încep a calcula penalitățile conform Hotărârii Guvernului nr. 645 din 07.08.2014 și dobânzile de întârziere conform art. 619 Cod civil. Astfel, pentru data de 25 a lunii din perioada lunilor august 2014-mai 2015 SRL „Avia Invest” datorează penalități de întârziere în sumă de 19 130,34 lei și dobânzi de întârziere în sumă de 25 301,91 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 martie 2016 s-a admis parțial acțiunea depusă de Autoritatea Aeronautică Civilă. S-a încasat de la SRL „Avia Invest” în beneficiul Autorității Aeronautică Civilă dobânda de întârziere în sumă de 999 828,43 lei și a penalității în sumă de 27 342,24 lei. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul SRL „Avia Invest” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 30 815,12 lei. (f.d. 19, 22-29, vol. II)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 aprilie 2016 Autoritatea Aeronautică Civilă a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d. 31-36, vol. II)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de către Autoritatea Aeronautică Civilă și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 martie 2016. (f.d. 118-131, vol. II)

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, prin contractul nr. 4/03 din 30.08.2013 de concesiune a activelor aflate în gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău ” și a terenului aferent acestora SRL „Avia Invest” ca operator de aerodrom, s-a obligat la achitarea tuturor plăților obligatorii de stat și locale în corespundere cu actele normative. Conform îndrumărilor „Руководство по аэродрому”, aprobat de către Autoritatea Aeronautică Civilă la 31.10.2013, aerodromului Chișinău i-a fost atribuit „cod4c”.

De asemenea, s-a reținut că plățile de supraveghere a menținerii condițiilor de certificare se transferă lunar de către agenții economici certificați pe contul curent al Autorității Aeronautice Civile până la data de 25 a lunii imediat următoare. Însă, din informația de calculare și achitare a datoriei SRL „Avia Invest” față de Autoritatea Aeronautică Civilă pentru anii 2013, 2014 și 2015, prima nu și-a onorat obligațiunile sale în termenii prevăzuți de lege, adică la data de 26 a lunii următoare, a admis întârzieri la achitarea plăților de supraveghere menținerii condițiilor de certificare a aerodromului cu numărul de cod 4, fapt recunoscut de dînsul.

Instanțele inferioare au menționat că Autoritatea Aeronautică Civilă a pretins suma de 891 243,45 lei cu titlu de penalitate pentru achitarea cu întârziere a plăților de supraveghere conform Hotărârii Guvernului nr. 645 din 07.08.2014, calculată începând cu data de 25 a lunii imediat următoare pentru perioada 22.08.2014-31.12.2015, iar SRL „Avia Invest” în cadrul examinării cauzei a invocat prevederile

art. 268 Cod civil. Astfel, instanțele au ajuns la concluzia de a încasa de la SRL „Avia Invest” în beneficiul Autorității Aeronautice Civile penalitate în sumă de 27 342,24 lei, calculată începând cu ziua a 26 a lunii imediat următoare, pe durata a 6 luni, pentru perioada 01.07.2015-31.12.2015. Totodată, a stabilit că pentru sumele achitate cu întârziere sau incomplet în perioada 26.12.2013-31.12.2015 necesită a fi aplicate dobânzi de întârziere în conformitate cu art. 619 alin . (2) Cod civil, astfel, dobânda de întârziere care urma a fi achitată de către SRL „Avia Invest” în beneficiul Autorității Aeronautice Civile constituie suma de 999 828,43 lei, dintre care pentru perioada 26.12.2013-31.12.2014 suma de 459 153 lei, pentru perioada 01.01.2015-31.03.2015 suma de 269 449,01 lei, pentru perioada 01.04.2015-30.06.2015 suma de 228 788,29 lei, pentru perioada 01.07.2015-30.09.2015 suma de 6292,50 lei și pentru perioada 01.10.2015-31.12.2015 suma de 36 145,25 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 09 februarie 2017 Autoritatea Aeronautică Civilă a contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care a admite integral acțiunea. (f.d. 133-139, vol. II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt ilegale, nefondate și neîntemeiate, fiind interpretate incorect normele de drept procesual și material, în special în urma interpretării greșite a modului de calculare a termenului, au fost greșit calculate penalitățile și dobânzile de întârziere.

La 04 aprilie 2017 SRL „Avia Invest” a depus referință, prin care a solicitat în temeiul art. 433 alin. a) CPC a considera cererea de recurs depusă de Autoritatea Aeronautică Civilă ca inadmisibilă, pe motivul lipsei de temei pentru depunerea acesteia. (f.d. 145-154, vol. II)

Conform art. 434 CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 decembrie 2016, a fost expediată în adresa recurentei Autoritatea Aeronautică Civilă, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 34823-4, fiind recepționată de ultima la 02.01.2017, fapt menționat în cererea de recurs. (f. d. 132, 133-139, vol. II)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 09 februarie 2017 este depusă în termen.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de Autoritatea Aeronautică Civilă nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Recurenta a invocat în recursul său că instanța de apel în mod eronat a aplicat normele de drept procedural.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Conform jurisprudenței CEDO recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. În recursul declarat de către Autoritatea Aeronautică Civilă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Autoritatea Aeronautică Civilă

împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul, declarat de Autoritatea Aeronautică Civilă împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Aeronautică Civilă împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Avia Invest” privind încasarea dobânzii de întârziere și a penalităților, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iuliana Oprea

Maria Ghervas